LA GEOMETRIA DE L'ESPAI A LES PAU

Qüestions i problemes resolts utilitzant la calculadora Wiris - Informació

| Jaume Bartrolí Brugués | IES M. Carrasco i Formiguera de Barcelona | http://www.xtec.cat/~jbartrol | jbartrol@xtec.cat |

60 (Set. de 2008) Matemàtiques [ ]	Les rectes r_1: $\frac{x-a}{2}=\frac{y}{1}=\frac{z+1}{4}$ i r_2: $\frac{x+2}{1}=\frac{y-b}{2}=\frac{z-4}{-1}$ són coplanàries (és a dir, estan incloses en un mateix pla). *a*) Expliqueu, raonadament, quina és la posició relativa d'aquestes rectes. *b*) Trobeu la relació que hi ha entre els paràmetres a i b. *c*) Trobeu els valors de a i b si el pla que les conté passa pel punt $P = (2, 4, 6)$. [1,5 punts per l'apartat *a*; 1 punt per l'apartat *b*; 1,5 punts l'apartat *c*]
59 (Set. de 2008) Matemàtiques [ ]	Donats el punt $P = (7, 5, 1)$, el pla π: $x - 2y - 3z = 10$ i la recta r: $\begin{cases} 3x-2y+2z=7 \\ x-6y-2z=5 \end{cases}$: *a*) Trobeu la distància del punt P al pla π. *b*) Trobeu la distància del punt P a la recta r. *c*) Trobeu la distància de la recta r al pla π. [0,5 punts per l'apartat *a*; 1 punt per l'apartat *b*; 0,5 punts per l'apartat *c*]
58 (Juny de 2008) Matemàtiques [ ]	Donats el pla π: $3x - 2y + 5z = 6$ i la recta r: $\frac{x-1}{2}=\frac{y+1}{1}=\frac{z+2}{-3}$, busqueu el punt de tall, si existeix. [2 punts]
57 (Juny de 2008) Matemàtiques [ ]	Donades les rectes r: $\frac{x-2}{1}=\frac{y+1}{2}=\frac{z}{-1}$ i s: $\frac{x-1}{1}=\frac{y+7}{2}=\frac{z+5}{3}$ i el punt $P = (1, 1, -1)$, volem trobar l'equació de la recta que passa per P i que talla r i s. Per aconseguir-ho: *a*) Trobeu l'equació general o cartesiana (és a dir, l'equació de la forma $Ax + By + Cz + D = 0$) del pla π que conté la recta r i el punt P. *b*) Trobeu el punt M calculant el punt d'intersecció del pla π amb la recta s. *c*) Trobeu l'equació de la recta que passa pels punts P i M. *d*) Comproveu que la recta trobada en l'apartat anterior és la que busquem. [1 punt per cada apartat]
56 (Juny de 2008) Matemàtiques [ ]	Trobeu l'equació de la recta perpendicular al pla π: $2x - y + z + 3 = 0$, que passa pel punt $(-1, 3, a)$ del pla. [2 punts]

55 (Set. de 2007) Matemàtiques

Donada la matriu següent dependent d'un paràmetre m:

$$A=\begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 2 & m & 2m \\ m & 2 & 2+m \end{pmatrix}$$

a) Estudieu-ne el rang segons els valors de m.

b) Digueu quina és la posició relativa dels plans π_1: $x + y + 2z = 2$, π_2: $2x + my + 2mz = 2 + m$ i π_3: $mx + 2y + (2 + m)z = 0$, segons els valors de m.

[1 punt cada apartat]

54 (Set. de 2007) Matemàtiques

Una recta r és paral·lela a la recta s: $x - 1 = y - 1 = z - 1$, talla en un punt A la recta $t: \frac{x-1}{3} = \frac{y}{2} = z+1$, i en un punt B la recta $l: \frac{x-2}{2} = \frac{y-1}{2} = \frac{z}{3}$.

a) Trobeu l'equació del pla determinat per les rectes r i t.

b) Trobeu el punt B calculant el punt d'intersecció del pla anterior amb la recta l.

c) Trobeu l'equació de la recta r.

d) Trobeu el punt A.

[1 punt cada apartat]

53 (Set. de 2007) Matemàtiques

Trobeu les equacions dels plans paral·lels a π: $2x - y + 2z = 3$ situats a 6 unitats de distància d'aquest.

[2 punts]

52 (Juny de 2007) Matemàtiques

Discutiu el sistema següent $\begin{cases} x+2y+z=5 \\ 2x+py+2z=10 \\ px+6y+3z=12 \end{cases}$ en funció del paràmetre p. Doneu la interpretació geomètrica del sistema en cada cas i resoleu-lo quan sigui compatible.

[4 punts]

51 (Set. de 2007) Matemàtiques

Considereu la recta d'equació $r: x = \frac{y-2}{2} = \frac{z-1}{2}$.

a) Expresseu el quadrat de la distància d'un punt qualsevol (x, y, z) de la recta al punt $P = (1, 2, 5)$ com una funció de la coordenada x.

b) Trobeu quin valor de x fa mínima aquesta funció, deduïu quin punt Q de la recta és el més proper a P i calculeu la distància del punt a la recta.

c) Escriviu l'equació de la recta que passa per P i Q i comproveu que és perpendicular a r.

[1,5 punts l'apartat *a*; 1,5 punts l'apartat *b*; 1 punt l'apartat *c*]

50 (Juny de 2007) Matemàtiques

Trobeu l'equació de la recta continguda en el pla π: $x + 2y + 6z - 2 = 0$, que talla els eixos OY i OZ.

[2 punts]

49 (Juny de 2007) Matemàtiques

Considereu els punts de l'espai $P = (-1,\ a - 1,\ 3)$, $Q = (0,\ a - 2,\ 1 - a)$ i $R = (2, -1, 6 - 6a)$.

a) Trobeu el valor de a per al qual els tres punts estan alineats.

b) Quan els tres punts estan alineats, quina és l'equació de la recta que els conté?

[1 punt cada apartat]

48 (Juny de 2007) Matemàtiques

A l'espai es consideren els tres plans d'equacions:

π_1: $x + 2y + z = 1$, π_2: $px + y + pz = 1$ i π_3: $px + y + 2z = 1$, on p és un paràmetre real.

a) Esbrineu per a quins valors de p els tres plans es tallen en un únic punt. Trobeu aquest punt quan $p = 1$.

b) Hi ha algun valor de p que faci que la intersecció comuna sigui una recta? Si és així, escriviu l'equació vectorial d'aquesta recta.

c) Trobeu quina és la posició relativa dels tres plans quan $p = 1/2$.

[2 punts l'apartat *a*, 1 punt l'apartat *b*, 1 punt l'apartat *c*]

47 (Juny de 2007) Matemàtiques

Trobeu els punts de la recta r: $x - 1 = y + 2 = z$ que equidisten dels plans π_1: $4x - 3z - 1 = 0$ i π_2: $3x + 4y - 1 = 0$.

[2 punts]

46 (Juny de 2007) Matemàtiques

Trobeu l'equació del pla perpendicular a la recta $r: \begin{cases} x + y + z = 1 \\ 2x + y = 3 \end{cases}$ que passa per l'origen de coordenades.

[2 punts]

45 (Set. de 2006) Matemàtiques

Determineu els extrems d'un segment *AB* sabent que el punt *A* pertany al pla $2x + y + z = 0$, el punt *B* pertany a la recta $\dfrac{x-1}{2} = \dfrac{y-2}{-1} = \dfrac{z}{3}$ i el punt mitjà del segment és (0,0,0).

[Puntuació: 2 punts]

44 (Set. de 2006) Matemàtiques

Calculeu l'equació de la recta paral·lela a la recta $r: \begin{cases} x + y - z = 0 \\ 2x - y + z = 1 \end{cases}$ que passa pel punt (0,1,0).

[Puntuació: 2 punts]

43 (Juny de 2006) Matemàtiques

Considereu la recta $r: \begin{cases} 2x - 5y - z - 3 = 0 \\ x - 3y - z - 2 = 0 \end{cases}$ i el pla p: $2x - y + az + 2 = 0$ on a és un paràmetre.

a) Trobeu un vector director de la recta i un vector perpendicular al pla.
b) Quin ha de ser el valor de a per tal que la recta i el pla siguin paral·lels?
c) Esbrineu si existeixen valors de a per als quals la recta i el pla siguin perpendiculars. En cas afirmatiu, calculeu-los.
d) Esbrineu si existeixen valors de a per als quals la recta i el pla formin un angle de 30º. En cas afirmatiu, calculeu-los.

[Puntuació: cada apartat val 1 punt. Total: 4 punts]

42 (Juny de 2006) Matemàtiques

[ ]

Determineu l'equació del pla perpendicular a la recta $r: \begin{cases} x - y - 1 = 0 \\ x + z + 2 = 0 \end{cases}$ que passa pel punt (1,1,2). Quina distància hi ha d'aquest pla a l'origen de coordenades?

[Puntuació: 2 punts]

41 (Juny de 2006) Matemàtiques

[ ]

Una recta r passa pel punt $A = (3,0,2)$ i té la direcció del vector $(-1,1,4)$.

a) Trobeu quin angle forma r amb el pla horitzontal.
b) Comproveu que no passa pel punt $B = (1,3,10)$.
c) Trobeu l'equació de la recta que passa per A i B.

[Puntuació: apartat a) 1,5 punts; apartat b) 1 punt; apartat c) 1,5 punts. Total: 4 punts]

40 (Juny de 2006) Matemàtiques

[ ]

Trobeu les coordenades dels punts situats sobre la recta d'equació $(x,y,z) = (-1,1,1) + t \cdot (1,2,1)$ que estan a distància 1 del pla $2x + 2y + z = 5$.

[Puntuació: 2 punts]

39 (Set. de 2005) Matemàtiques

[ ]

Donats els punts $A = (1, 0, 0)$ i $B\ (0, 0, 1)$:

a) Trobeu un punt C sobre la recta d'equació paramètrica $\begin{cases} x = 1 \\ y = 1 + \lambda \\ z = 1 + \lambda \end{cases}$ que faci que el triangle ABC sigui rectangle en C.

b) Trobeu l'àrea del triangle ABC.

[Puntuació: apartat a) 1 punt; apartat b) 1 punt. Total: 2 punts]

38 (Set. de 2005) Matemàtiques

[ ]

Trobeu la distància entre la recta r: $\dfrac{x-3}{2} = \dfrac{y-1}{-3} = \dfrac{z+2}{3}$ i el pla π: $2x - 3y + 3z + 5 = 0$.

[2 punts]

37 (Set. de 2005)
Matemàtiques
[ ]

Considereu els vectors de $\mathbb{R}^3$:

$$\vec{v}_1=(-1,\ 3,\ 4),\ \ \vec{v}_2=(2,\ -1,\ -3)\quad \text{i}\quad \vec{v}_3=(1,\ 2k+1,\ k+3).$$

a) Trobeu l'únic valor de k per al qual aquests vectors **no** són una base de $\mathbb{R}^3$.

b) Per a un valor de k diferent del que heu trobat en l'apartat a), quins són els components del vector $\vec{w}=\vec{v}_1+\vec{v}_2+\vec{v}_3$ en la base $\left\{\vec{v}_1, \vec{v}_2, \vec{v}_3\right\}$?

[Puntuació: apartat a) 1 punt; apartat b) 1 punt. Total: 2 punts]

36 (Juny de 2005)
Matemàtiques
[ ]

Un segment d'origen en el punt $A=(-1,4,-2)$ i extrem en el punt B està dividit en cinc parts iguals mitjançant els punts de divisió A_1, A_2, A_3 i A_4 (vegeu la figura). Si sabem que $A_2=(1,0,2)$, quines són les coordenades de B?

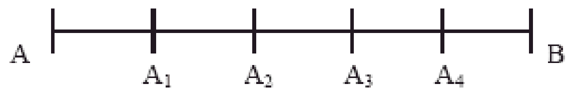

[2 punts]

35 (Juny de 2005)
Matemàtiques
[ ]

Trobeu la distància entre la recta $r:\ \dfrac{x-3}{4}=\dfrac{y-1}{-3}=\dfrac{z+2}{3}$ i el pla $\pi:\ 3x+4y+7=0$.

[2 punts]

34 (Juny de 2005)
Matemàtiques
[ ]

Una piràmide de base quadrada té el vèrtex en el pla d'equació $z=3$. Tres dels vèrtexs de la base són els punts del pla OXY: $A=(1,0,0)$, $B=(1,1,0)$ i $C=(0,1,0)$.

a) Feu un gràfic dels elements del problema. Quines són les coordenades del quart vèrtex de la base, D?

b) Quin és el volum de la piràmide? $\left[\text{Volum} = \dfrac{\text{àrea base} \times \text{altura}}{3}\right]$

c) Si el vèrtex de la piràmide és el punt $V=(a,b,3)$, quina és l'equació de la recta que conté l'altura sobre la base?

[Puntuació: apartat a) 1 punt; apartat b) 1 punt; apartat c) 2 punts. Total: 4 punts]

33 (Set. de 2004)
Matemàtiques
[ ]

Considereu les rectes

$$r:\ \frac{x-2}{-2}=\frac{y+1}{1}=\frac{z}{-2}\qquad \text{i}\qquad s:\begin{cases} x = 1+3t\\ y=-1-4t\\ z=5+t\end{cases}$$

a) Estudieu la seva posició relativa.
b) Trobeu l'equació del pla que conté s i és paral·lel a r.
c) Calculeu la distància entre r i s.

[Puntuació: apartat a) 1 punt; apartat b) 1,5 punts; apartat c) 1,5 punts. Total: 4 punts]

32 (Juny de 2004) Matemàtiques

Considereu els punts de l'espai $A(1, 1, 2)$, $B(0, 1, 1)$ i $C(k, 1, 5)$.

a) Trobeu l'equació de la recta que passa per A i B.
b) Per a quins valors de k els punts A, B i C formen un triangle?

[Puntuació: apartat a) 1 punt; apartat b) 1 punt. Total: 2 punts]

31 (Juny de 2004) Matemàtiques

Considereu la recta r d'equació

$$\begin{cases} x = -3 + 2t \\ y = 5 - 2t \\ z = 3 + t \end{cases}$$

i el punt $M(2, 3, 7)$.

a) Trobeu, en funció de t, la distància de M a un punt qualsevol de la recta r.
b) Trobeu les coordenades dels punts A i B de r situats a distància $3\sqrt{2}$ del punt M.
c) El triangle ΔAMB, és rectangle en M?
d) Els punts A i B formen part d'un paral·lelogram de vèrtexs $ABCD$ que té el centre de simetria en el punt M. Calculeu les coordenades de C i D.

[Puntuació: apartat a) 1 punt; apartat b) 1 punt; apartat c) 1 punt; apartat d) 1 punt. Total: 4 punts]

30 (Juny de 2004) Matemàtiques

Considereu el vector $\vec{w} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 4 \end{pmatrix}$ i la matriu $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -2 & 1 & 3 \\ 0 & -1 & 5 \end{pmatrix}$.

a) Trobeu tots els vectors $\vec{v} = \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$ que fan que $A \cdot \vec{v} = \vec{w}$.

b) Quina condició han de complir a, b i c per tal que $A \cdot \vec{v} = \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix}$ no tingui cap vector $\vec{v}$ solució?

[Puntuació: apartat a) 2,5 punts; apartat b) 1,5 punts. Total: 4 punts]

29 (Juny de 2004) Matemàtiques

Els punts $A(k-3, 2, 4)$, $B(0, k+2, 2)$ i $C(-2, 6, k+1)$ són tres dels vèrtexs d'un rombe $ABCD$ (vegeu la figura).

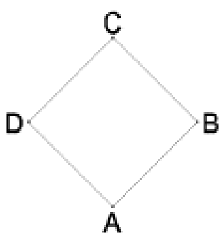

a) Calculeu el valor de k.
b) Demostreu que el rombe és un quadrat.

[Puntuació: apartat a) 1 punt; apartat b) 1 punt. Total: 2 punts]

28 (Juny de 2004) Matemàtiques	Considereu els punts de l'espai $A(0, 0, 1)$, $B(1, 1, 2)$ i $C(0, -1, -1)$. a) Trobeu l'equació del pla ABC. b) Si D és el punt de coordenades $(k, 0, 0)$, quant ha de valer k per tal que els quatre punts A, B, C i D siguin coplanaris? [2 punts]
27 (Juny de 2004) Matemàtiques	Tenim quatre punts a l'espai: $A(0, 0, 0)$; $B(0, 0, 2)$; $C(0, 2, 0)$ i $D(2, 0, 0)$. Es demana: a) representeu gràficament els quatre punts; b) calculeu el volum del tetràedre (piràmide de base triangular) $ABCD$; c) trobeu l'equació del pla que passa per B, C i D; d) calculeu la distància de l'origen al pla de l'apartat anterior. [Puntuació: apartat a) 0,5 punts; apartat b) 1,5 punts; apartat c) 1 punt; apartat d) 1 punt. Total 4 punts]
26 (Juny de 2004) Matemàtiques	Considerem els punts de l'espai $A(1, 1, 0)$, $B(0, 1, 2)$ i $C(-1, 2, 1)$. Ens diuen que aquests tres punts formen part del conjunt de solucions d'un sistema de tres equacions lineals amb tres incògnites. Es demana: a) aquests punts, estan alineats? b) podem saber el rang de la matriu del sistema d'equacions? Raoneu adequadament les respostes. [Puntuació: apartat a) 1 punt; apartat b) 1 punt. Total 2 punts]
25 (Set. de 2003) Matemàtiques	Un segment d'extrems $A = (5, 3, 1)$ i $B = (4, 2, -1)$ es divideix en tres parts iguals mitjançant dos plans perpendiculars a aquest segment. Calculeu les equacions dels dos plans i la distància entre ells. [4 punts]
24 (Set. de 2003) Matemàtiques	Considereu els punts de l'espai $A = (0, -2a - 1, 4a - 2)$, $B = (1, -3, 4)$, $C = (3, -5, 3)$. a) Comproveu que el triangle de vèrtexs A, B i C és rectangle en B per a qualsevol valor de a. b) Calculeu els valors de a que fan que aquest triangle sigui isòsceles. [2 punts]
23 (Juny de 2003) Matemàtiques	Determineu l'equació del pla que conté a la recta $$x - 1 = \frac{y}{2} = z + 1$$ i passa per l'origen de coordenades. [2 punts]

22 (Juny de 2003)
Matemàtiques

Considereu el punt $P = (5, -2, 9)$ i la recta r: $\dfrac{x-1}{-2} = \dfrac{y+1}{-3} = \dfrac{z}{6}$

a) Calculeu l'equació de la recta s que talla perpendicularment r i que passa per P.

b) Calculeu el punt de tall T entre les rectes r i s.

[2 punts]

21 (Set. de 2002)
Matemàtiques

Considerem el cub de vèrtexs A, B, C, D, E, F, G, H que té l'aresta de longitud 4 dm.

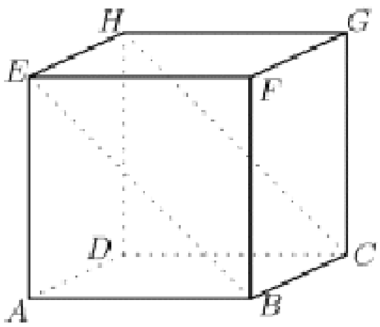

a) Determineu l'equació del pla inclinat $EHBC$ si prenem com a origen de coordenades el vèrtex D i com a eixos de coordenades DA, DC i DH en aquest ordre, tenint en compte que el sentit positiu de cada un d'ells és el que sortint de l'origen D va cap a A, C i H, respectivament.
b) Calculeu les equacions de les diagonals CE i AG i utilitzeu-les per calcular les coordenades del seu punt d'intersecció.

[4 punts]

20 (Set. de 2002)
Matemàtiques

Comproveu que la recta que passa pels punts $A = (4, 0, 0)$ i $B = (0, 2, 2)$ és paral·lela al pla d'equació $x - 3y + 5z = 2$, i calculeu la distància entre la recta i el pla. [2 punts]

19 (Juny de 2002)
Matemàtiques

Considereu les rectes r i s amb les equacions següents:

$$r: \begin{cases} x - y + 3 = 0 \\ 2x - z + 2 = 0 \end{cases} \qquad s: \begin{cases} y + \dfrac{1}{3} = 0 \\ x - 2z - 3 = 0 \end{cases}$$

a) Calculeu, de cada una de les rectes, un punt i un vector director.
b) Determineu si existeix cada un dels objectes següents i en cas afirmatiu calculeu la seva equació:

i) El pla paral·lel a la recta s que conté la recta r.
ii) El pla perpendicular a la recta s que conté la recta r.
iii) La recta perpendicular a les rectes r i s que passa per $(0, 0, 0)$.

[4 punts]

18 (Juny de 2002)
Matemàtiques

Calculeu l'angle que forma el pla $x - 2y + z = 1$ amb la recta determinada per les equacions $\begin{cases} x = t \\ y = 1 + t \\ z = 2 \end{cases}$

[2 punts]

17 (Juny de 2002)
Matemàtiques

Considereu la recta r d'equacions: $x - 1 = \dfrac{y-5}{-3} = \dfrac{z-7}{-4}$. Calculeu els punts d'aquesta recta situats a una distància 3 del punt $A = (1, 0, 1)$.

[2 punts]

16 (Juny de 2002)
Matemàtiques

Considereu els plans d'equacions:

$$\pi_1 : x + 2y - z = 3 \quad \text{i} \quad \pi_2 : ax + (a-2)y + 2z = 4.$$

a) Hi ha algun valor del paràmetre a per al qual la intersecció dels plans π_1 i π_2 no és una recta?

b) Calculeu un vector director de la recta que s'obté quan es fa la intersecció de π_1 i π_2 per al valor del paràmetre $a = 0$.

[2 punts]

15 (Set. de 2001)
Matemàtiques

Sigui π el pla d'equació $x - y + 2z = 3$ i P el punt (1, 1, 0).

a) Calculeu la distància d de P a π .

b) Determineu l'equació de l'altre pla π' paral·lel a π que també dista d del punt P.

c) Determineu l'equació de la recta r perpendicular a π que passa per P.

d) Calculeu la intersecció de la recta r amb el pla π.

[4 punts]

14 (Set. de 2001)
Matemàtiques

Determineu per a quins valors del paràmetre a el pla $\pi : ax + 2y + z = a$ és paral·lel a la recta r: $\begin{cases} x - ay + z = 1 \\ ax + z = a + 1 \end{cases}$

[2 punts]

13 (Juny de 2001)
Matemàtiques

Considereu a l'espai la recta r d'equacions $\dfrac{x-2}{2} = \dfrac{y+3}{-3} = \dfrac{z+1}{-1}$ i la recta s d'equacions $\dfrac{x+4}{-2} = \dfrac{y-1}{3} = \dfrac{z+4}{1}$

a) Determineu el punt de tall de la recta r amb el pla $z = 0$.

b) Comproveu que les rectes r i s són paral·leles i calculeu la distància entre elles.

c) Quina és l'equació del pla que conté les dues rectes?

d) Calculeu la distància del pla anterior a l'origen de coordenades.

[4 punts]

12 (Juny de 2001)
Matemàtiques

Donats els punts de l'espai A = (2, 0, 0), B = (0, 1, 0) i C = (0, 0, 3).

a) Determineu l'equació del pla π que els conté.

b) Calculeu l'equació de la recta r perpendicular al pla π i que passa per l'origen.

[2 punts]

11 (Set. de 2000) Matemàtiques

Considereu la recta r de l'espai que passa pel punt $P = (1, 1, 3)$ i té per vector director $\vec{v} = (1 - a, a, 1)$. Sigui π el pla que té per equació $2x + y - z = 1$.

a) Determineu per a cada valor del paràmetre a la posició relativa de la recta r respecte al pla π (paral·lela, continguda o amb un punt d'intersecció).
b) Hi ha alguna de les rectes r que sigui perpendicular al pla π ?
c) Calculeu la distància que hi ha entre el punt P i el pla π.

[4 punts]

10 (Set. de 2000) Matemàtiques

Calculeu el peu de la recta perpendicular a la recta $(x, y, z) = (1, -1, 1) + \lambda(0, 1, 1)$ traçada des del punt $(1, 0, -1)$. [2 punts]

9 (Set. de 2000) Matemàtiques

Considereu la recta

$$\left.\begin{array}{l} 2x - 5y - z - 3 = 0 \\ x - 3y - z - 2 = 0 \end{array}\right\}$$

i el pla $2x - y + az + 2 = 0$, on a és un paràmetre.

a) Per a quin valor de a la recta i el pla són paral·lels? Quina serà llavors la distància entre el punt $P = (1, 0, -1)$ de la recta i el pla?
b) Existeix algun valor de a per al qual la recta i el pla siguin perpendiculars?
c) Determineu el valor de a perquè la recta i el pla formin un angle de 30º.

[4 punts]

8 (Set. de 2000) Matemàtiques

Donats els vectors $\vec{u} = (1, -1, 4)$, $\vec{v} = (2, 1, 3)$ i $\vec{w} = (1, 0, 0)$

a) Determineu si són vectors linealment dependents o independents.
b) Calculeu la relació que hi ha d'haver entre els valors de a i b per tal que el vector $(a, 1, b)$ sigui combinació lineal de $\vec{u}$ i $\vec{v}$.

[2 punts]

7 (Juny de 2000) Matemàtiques

Un quadrat de l'espai té tres dels seus vèrtexs consecutius situats en els punts de coordenades enteres $P = (3, -2, 4)$, $Q = (a, -1, a + 1)$ i $R = (2, -3, 0)$.

a) Tenint en compte que els vectors $\overrightarrow{QP}$ i $\overrightarrow{QR}$ han de ser perpendiculars, calculeu el valor del nombre enter a.
b) Calculeu l'equació del pla que conté aquest quadrat.
c) Calculeu el quart vèrtex d'aquest quadrat.
d) Calculeu l'àrea d'aquest quadrat.

[4 punts]

6 (Juny de 2000) Matemàtiques

Donats el pla π d'equació $x + 2y + 3z - 1 = 0$, la recta r d'equacions $\left\{\begin{array}{l} x = 2z - 3 \\ y = z + 4 \end{array}\right.$ i el punt $P = (2, 1, 1)$, calculeu:

a) Unes equacions de la recta que passa per P i és perpendicular a π.
b) L'equació del pla que passa per P i és perpendicular a la recta r.
c) Unes equacions de la recta que passa per P i talla perpendicularment r.
d) Unes equacions de la recta que passa per P, és paral·lela al pla π i tal que el seu vector director és perpendicular al de r.

[4 punts]

5 (Set. de 1999) Matemàtiques	Donades les rectes r_1: $\begin{cases} 4x - y - z = 0 \\ 2x + y - 2z - 1 = 0 \end{cases}$ i r_2: $x = \dfrac{y}{3} = z$ Calculeu l'equació del pla paral·lel a les dues rectes que passa per l'origen. [2 punts]
4 (Set. de 1999) Matemàtiques	Donats els punts de l'espai $A = (2, 1, 0)$, $B = (0, 2, 0)$, $C = (-3, 0, 0)$ i $D = (0, -1, 0)$ a) Són coplanaris? Formen un paral·lelogram? b) Calculeu l'àrea del polígon $ABCD$. c) Calculeu el punt simètric del punt $E = (1, 1, 2)$ respecte del pla que determinen A, B i C. d) Calculeu la distància entre la recta que passa per E i A i la recta que passa per B i C. [4 punts]
3 (Set. de 1999) Matemàtiques	Considereu la recta r de l'espai d'equacions $$\frac{x-3}{2} = y = \frac{z+1}{2}$$ Trobeu l'equació cartesiana del pla que conté r i que passa pel punt $P = (1, 1, 1)$ (equació cartesiana vol dir la de la forma $ax + by + cz = d$). [2 punts]
2 (Juny de 1999) Matemàtiques	Considereu les rectes $r: \dfrac{x-1}{2} = y = z - 2$ i $s: \begin{rcases} x - 2z = 5 \\ x - 2y = 11 \end{rcases}$ Comproveu que aquestes dues rectes són paral·leles i calculeu l'equació del pla que les conté. [2 punts]
1 (Juny de 1999) Matemàtiques	Donat el tetràedre de vèrtexs $A = (0, 0, 0)$, $B = (1, 1, 1)$, $C = (3, 0, 0)$ i $D = (0, 3, 0)$ a) Calculeu l'equació del pla que conté la cara BCD i la del pla que conté la cara ACD. b) Calculeu les equacions de dues de les altures del tetràedre, la que passa pel vèrtex A i la que passa pel vèrtex B, respectivament. (Nota: altura d'un tetràedre és la recta que passa per un vèrtex i és perpendicular al pla que determina la cara oposada.) c) Comproveu que les dues altures anteriors es tallen en un punt P. d) Comproveu si la recta que uneix qualsevol vèrtex del tetràedre amb P és perpendicular a la cara oposada (i és, per tant, una altura del tetràedre). [4 punts]
0 (Set. de 1998) Matemàtiques	Donat el pla π d'equació $2x - y + 2z = 4$ i el punt $H = (1, 3, -2)$, determineu les coordenades de la projecció ortogonal de H sobre π. (Recordeu que la projecció ortogonal d'un punt H sobre un pla π és el peu de la perpendicular a π traçada des de H.) [2 punts]

–1 (Set. de 1998)
Matemàtiques

Donat el pla π d'equació $x + 4y + z = 8$ i sent A, B i C els punts d'intersecció d'aquest pla amb els eixos de coordenades OX, OY i OZ, respectivament:

a) Determineu les coordenades dels punts A, B i C.
b) Determineu les equacions de la recta perpendicular al pla π que passa per l'origen de coordenades.
c) Calculeu el volum del tetràedre determinat per $OABC$, on O és l'origen de coordenades.
d) Calculeu la distància de l'origen de coordenades al pla π. Determineu l'àrea del triangle ABC (podeu utilitzar el volum calculat en l'apartat anterior).

[4 punts: 1 cada apartat]

–2 (Juny de 1998)
Matemàtiques

a) Sigui P un punt de l'espai, i π, un pla. Definiu el concepte de distància del punt P al pla π.
b) Sigui P el punt de coordenades (1, 1, 0), i π, el pla d'equació $x + y + z = 5$. Trobeu la distància de P a π.

[2 punts: 1 cada apartat]

–3 (Juny de 1998)
Matemàtiques

Sigui π el pla de l'espai que passa pel punt (0, 0, 3) i que conté els vectors $\bar{u} = (1, 2, -5)$ i $\bar{v} = (2, 1, -3)$. Sigui r la recta d'equacions:

$$\left.\begin{array}{rcrcrcl} 4x & - & y & + & z & = & 0 \\ 2x & + & y & + & z & = & 0 \end{array}\right\}$$

a) Escriviu l'equació cartesiana del pla π (equació de la forma $ax + by + cz = d$).
b) Estudieu la posició relativa de r respecte a π (heu de dir si r és paral·lela a π, si està continguda en π o bé si talla π).

[2 punts: 1 cada apartat]

–4 (Juny de 1998)
Matemàtiques

Trobeu les equacions d'un pla paral·lel al pla d'equació $2x - 2y + z - 8 = 0$ i que dista d'aquest sis unitats. N'hi ha més d'un, de pla, que compleixi aquestes condicions? [2 punts]

–5 (Set. de 1997)
Matemàtiques

Considereu els punts de l'espai O (0, 0, 0), A (1, 1, 2) i B (1, –1, 3). Expresseu el vector OA com a suma d'un vector de la mateixa direcció que OB i d'un vector perpendicular a OB. Calculeu la distància del punt A a la recta determinada per O i per B. [2 punts]

–6 (Set. de 1997)
Matemàtiques

Un vector $\vec{v}$ de l'espai forma un angle de 60 graus amb l'eix de les x i de 30 graus amb l'eix de les y. Sabent que les seves dues primeres coordenades són positives i que el seu mòdul és 7, calculeu les seves tres coordenades.

[2 punts]

–7 (Set. de 1997)
Matemàtiques

a) Si A, B i M són tres punts de l'espai que compleixen la relació

$$\overrightarrow{AB} = -2\,\overrightarrow{AM}$$

digueu quin serà el valor de r a l'expressió

$$\overrightarrow{MA} = r\,\overrightarrow{MB}$$

b) Si la relació anterior entre vectors s'hagués produït al pla i les coordenades de A i B fossin respectivament $(3, -5)$ i $(-5, 7)$, quines serien les coordenades del punt M? Justifiqueu la resposta. [2 punts: 1 punt cada apartat]

–8 (Juny de 1997)
Matemàtiques

Estudieu, segons els diferents valors que pot tenir el paràmetre m, les posicions relatives del pla p i de la recta r que es donen a continuació:

$$p:\ mx - 3y + 2z = 1 \qquad r: \begin{cases} 3x + y = 1 \\ 2x - y + mz = 1 \end{cases}$$

[2 punts]

–9 (Juny de 1997)
Matemàtiques

Estudieu la posició relativa de les dues rectes r i s de l'espai donades per les equacions següents:

$$r: \begin{cases} 2x + z = 9 \\ y = 1 \end{cases} \qquad s: \begin{cases} x = -y \\ 2y + z = -3x + 5 \end{cases}$$

[2 punts]